

Motion till riksdagen 2008/09:C462

av Egon Frid och LiseLotte Olsson (v)

Förbehållsbelopp

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att låta göra en översyn av förbehållsbeloppen.

Motivering

Det är aktuellt att göra en översyn av förbehållsbeloppen då det i relation till socialbidraget klart visar att förbehållsbeloppen ligger under gränsen för socialbidrag.

För att tydliggöra detta kan man göra en jämförelse mellan de olika systemen och ta med kostnader som ingår i kronofogdens normalbelopp. Dock kan socialbidrag utges även till ytterligare kostnader, vilket då ger än större avvikelser.

Vi använder som exempel en ensamstående vuxen som förvärvsarbetar i Stockholmsområdet. Sedan andra halvan av 90-talet, har avvikelserna mellan socialbidrag och förbehållsbeloppen förändrats så att förbehållsbeloppen i normalfallet är ca 95–96 % av gränsen för socialbidrag. Är man pensionär blir avvikelserna mindre, främst på grund av att man då inte betalar för a-kassa eller fackavgifter. Emellertid betalar man kanske till andra intresseorganisationer, men dessa avgifter är inte bidragsberättigande för socialbidrag heller, varför det inte ger någon avvikelse.

Att det blivit på detta viset kan vara av två anledningar. Dels på grund av att normalbeloppen räknas upp med KPI, konsumentprisindex, och kostnader som anses ingå i normalbeloppen inte ingår vid fastställandet av KPI. Dels på grund av att Kronofogdemyndigheten får bestämma vad som ska ingå i förbehållsbeloppen och dels avgöra vad som anses ingå i normalbeloppen.

Förbehållsbeloppets nivå är oerhört viktigt för många personer. Ca 120 000 invånare i landet har löneutmätning. Tillsammans med dem och

Fel! Okänt namn på

deras familjer är det inte helt orimligt att anta att det berör 300-400 000 personer i Sverige i dag. Naturligtvis berörs många barn av dessa regler.

Förbehållsbeloppen föreslås i vart fall att de ska överstiga socialbidragen och allra helst nå upp till normalkostnaden för en gäldenär och dennes familj enligt konsumentverkets beräkningar.

Om man vill att samma skillnad skall vara gentemot socialbidragen som gällde vid införandet av de nu gällande reglerna, måste normalbeloppen för en ensamstående vuxen räknas upp med ca 290 kr per månad, vilket motsvarar en uppräknings med drygt 6 %. Detta kräver dock en lagändring i utskökningsbalken. Vill vi bromsa den starkt växande gruppen fattiga med arbete så måste man närma sig konsumentverkets beräkningar av hushållskostnader.

Vad som inte kräver lagändring, men ändring i andra regelverk som t.ex. utskökningsförordningen är en specifikation om vilka kostnader som ska anses ingå i normalbeloppen. För att uppnå samma effekt som en höjning av normalbeloppen krävs det att man bryter ut kostnader om ca 300 kr per månad, vilket blir t.ex. hushållselen. Om man vidare bryter ur tandvård, hemförsäkring, a-kassa, fackföreningsavgift och umgängeskostnader hamnar man på ca 98-99 % av konsumentverkets beräkningar om normalkostnad. Dessa kostnader skulle i sådant fall anses inte ingå i normalbeloppen, och därtill medge tillägg för, så att de räknades in i förbehållsbeloppen, när dessa kostnader finns.

När man tittar på förbehållsbeloppen och siffrorna på detta sätt kan man konstatera att en överskuldssatt familj har ca 50 % av en normalfamiljs inkomst att leva på. Då är det inte heller speciellt svårt att förstå hur pressat det är att klara sig i jämförelse med andra familjer. Det är beklämmande att det främst är barnen som får dra det tyngsta lasset. Det i sin tur tynger många skuldsatta föräldrar som förutom en tung ekonomisk börda bär på en konstant känslomässig skuld till sina barn.

Med anledning av ovanstående vill vi att regeringen ska göra en översyn av förbehållsbeloppen. Detta ska riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 7 oktober 2008

Egon Frid (v)

LiseLotte Olsson (v)